

SAMMANFATTNING över NF Motalas yttrande 180513 fem detaljplaner för Lalandia i Varamon

Innehåll

1 Våra utgångspunkter	1
2 Helhetsperspektiv – hela Varamoviken.....	1
3 Miljökonsekvenser	2
3.1 Hela influensområdet.....	2
3.2 Den blå-gröna strukturen	2
3.3 Vattenmiljön	2
3.4 Strandskydd	2
3.5 Riksintressen.....	2
3.6 Miljökvalitetsmål och normer	3

1 Våra utgångspunkter

Tänk om Motala kommun i framtiden kan marknadsföra en mil sammanhängande, tillgängliga stränder! Att anlägga en vandringsled hela sträckan längs stranden från centrum till Lemunda vore ett utmanande mål för att göra Motala, Östergötlands sjöstad mer attraktivt.

Naturskyddsföreningen i Motala ser Lalandias etablering i Varamon som en näringslivssatsning och de möjligheter och risker som kan finnas i detta projekt måste vara ett politiskt ansvar med stöd från allmänhet och näringsliv i Motala. Naturskyddsföreningen i Motalas fokus är att arbeta för att största möjliga hänsyn tas till naturvärden, miljömål och riksintressen samt att negativa miljökonsekvenser helt undviks eller minimeras, med adekvata kompensationsåtgärder.

2 Helhetsperspektiv – hela Varamoviken

Kommunens planförslag för detta stora exploateringsföretag i södra Varamon, saknar ett helhetsperspektiv. Naturskyddsföreningen i Motala anser att den geografiska avgränsningen i förslaget är för snäv och bör utvidgas till att omfatta hela influensområdet, som omfattar hela Varamoviken med omgivande strandnära områden.

3 Miljökonsekvenser

3.1 Hela influensområdet

Detaljplaneförslagen medför, enligt presenterad Miljökonsekvensbeskrivning (MKB), effekter även utanför planområdet. Detta gäller bland annat påverkan vatten- och luftmiljön, trafik, natur- och kulturmiljön, rekreation, landskapsbild samt buller. För att bedöma de kumulativa effekterna måste hela influensområdet, där även norra Varamoviken ingår, beaktas. Tänka, ännu ej beslutade exploateringsprojekt i norra delen av Varamoviken, med utvidgat tätortsområde i Bromma, Kårsby och Djurkälla, måste inkluderas i MKBn. En eventuell etablering med planerad exploatering måste innebära rejält tilltagna kompensationsåtgärder i form av att man avstår ytterligare exploatering i Varamoviken.

3.2 Den blå-gröna strukturen

I aktuell grönstrukturanalys definieras bl.a. stadsnära natur, som innebär större sammanhängande naturområden/friluftsområden och Stadsdelspark, grönytor som ligger mer centralt i staden samt ytterligare lokala mindre grönområden. Grönstrukturen inom det aktuella planområdet ingår i den blå-gröna strukturen längs med Vättern. Kommunens strategi för Varamoområdet är att den blå-gröna strukturen ska utvecklas, vilket förstärker vår uppfattning att hela Varamoviken ska beaktas vid bedömningen av miljökonsekvenserna.

3.3 Vattenmiljön

En exploatering av naturmark intill sjön medför oundvikligen att mer föroreningar tillförs Vättern genom ökad dagvattenavrinning. En ökning av föroreningsmängden är negativt i ett långsiktigt perspektiv för Vättern och att det är viktigt att värdefull strandnära natur sparas vid en exploatering.

3.4 Strandskydd

För delar som inte kan anses vara ianspråktaga kan det enda särskilda skäl som kan vara aktuellt att pröva, är att området behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området. I MKBn framförs att det kan vara svårt att finna motiv för detta då dessa semesterbostäder kan bedömas "vara ett enskilt intresse som inte nödvändigtvis måste ligga inom strandskyddat område". Här måste kommunen och Lalandia kunna säkerställa denna koppling mellan semesterbostäderna och anläggningen om ett angeläget allmänt intresse ska kunna hävdas.

3.5 Riksintressen

Följande riksintressen bedöms få en negativ påverkan:

- riksintresse för rörligt friluftsliv,
- riksintresse för naturvård,
- riksintresse för naturmark samt
- riksintresset Natura 2000-område

Till varje redovisad miljökonsekvens måste en välgrundad motivering till ställningstagandet finnas. I MKBn anges det att exploateringen innebär "viss negativ påverkan", "är i någon mån negativt" eller "bedöms inte påverka ... på ett betydande sätt", vilket inte uppfyller kraven på en välgrundad motivering och kraven på en MKBs innehåll. Speciellt inte då exploateringen sker i ett område med ett stort antal riksintressen.

3.6 Miljö kvalitetsmål och normer

Följande miljö kvalitetsmål anges som relevanta för aktuellt planförslag enligt MKBn:

- Begränsad klimatpåverkan
- Frisk luft
- Giffri miljö
- Ingen övergödning
- Levande sjöar och vattendrag
- Grundvatten av god kvalité
- God bebyggd miljö
- Ett rikt växt och djurliv

Föreslagna detaljplaner innebär negativ påverkan för alla dessa miljö kvalitetsmål. Det innebär negativ påverkan för bland annat biologisk mångfald, rörligt friluftsliv och rekreation genom att naturmark och park inom strandskyddat område, tas i anspråk.

Kompensationsåtgärder

Enligt miljö kvalitetsmålet "Ett rikt växt och djurliv" ska den biologiska mångfalden bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt för nuvarande och framtida generationer. Detta understryks också i det globala målet enligt Agenda 2030 som fastslår att "en långsiktigt hållbar användning av naturresurser och ekosystemtjänster är en viktig faktor för att människor ska kunna ha ett gott liv. En eventuell exploatering i den omfattning som planeras enligt de fem detaljplanerna för Lalandias etablering kräver rejält tilltagna kompensationsåtgärder. Här räcker det inte med att lägga ut död ved och plantera nya tallar, utan kompensationen bör ske genom att kommunen avstår från vidare exploatering utmed Varamoviken och värdefulla naturområden såsom Mariebergsudden och Eluxområdet i Bromma med dess ädellövskog avsätts till naturreservat.

Vattenskoterförbud i Varamoviken

Med de strandnära semesterboenden som planeras kommer sannolikhet omgivningsbulleret att påverkas. Som en av kompensationsåtgärderna bör vara att ta bort den höga ljudnivån som genereras av vattenskostrarna genom att helt förbjuda dem i Varamobukten. Ett skoterförbud är även motiverat av Natura 2000-områdets uppgift att skydda livsmiljön för utpekade arter, och då i synnerhet under häckningstiden.